

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2023 m. rugpjūčio 29 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Sigitos Rudėnaitės (kolegijos pirmininkė), Gedimino Sagačio ir Jūratės Varanaukaitės, susipažinusi su 2023 m. rugpjūčio 21 d. paduotu **ieškovo A. K.** kasaciniu skundu dėl Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. gegužės 19 d. nutarties peržiūrėjimo

nustatė:

Kasaciniu skundu ieškovas prašo panaikinti Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. gegužės 19 d. nutartį ir Vilniaus apylinkės teismo 2023 m. vasario 8 d. sprendimą ir priimti naują sprendimą – ieškinį tenkinti arba panaikinti teismų procesinius sprendimus ir bylą perduoti nagrinėti apeliacinės instancijos teismui iš naujo.

Ieškovo kasacinis skundas grindžiamas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir CPK) 346 straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (CPK 346 straipsnio 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). Be to, CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, kad kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliama teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialiosios ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą, ir argumentuotai pagrįsti, kad šis teisės pažeidimas turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, taip pat kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą bylose, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, ir argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskųstuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Ieškovas kasaciniame skunde nurodė šiuos argumentus: 1) teismai netinkamai taikė Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 4.98 straipsnį, netinkamai paskirstė įrodinėjimo našta. Ieškovas įrodė abi negatorinio ieškinio tenkinimo sąlygas, todėl nebuvo teisinio pagrindo atsisakyti ginti jo teisę, vien tuo pagrindu, kad į sieną pretenduoja ir atsakovė. Remiantis suformuota kasacinio teismo praktika, būtent atsakovei kilo našta įrodyti, kad jos elgesys visiškai atitinka teisės aktų reikalavimus. Atsakovei nenuginčijus ieškovo nuosavybės, pripažintina, kad ji neįrodė, kad jos elgesys yra teisėtas. Apeliacinės instancijos teismas be pagrindo perkėlė įrodinėjimo našta ieškovui, nurodydamas, kad nesant byloje įrodymų, kad ieškovas paneigė atsakovės nuosavybės teises į sieną, nėra pagrindo spręsti, kad ieškovo reikalavimai yra pagrįsti; 2) teismai pažeidė CK 1.75 straipsnio 4 dalį, kuri nustato, kad jeigu tas pačias daiktines teises į daiktą ar daiktines teises įregistravo keli asmenys, tai laikoma, kad teises įgijo pirmasis sandomą įregistravęs asmuo. Ieškovo daiktinės teisės į mūrą sieną yra įregistruotos anksčiau nei atsakovės daiktinės teisės į dirbtuves, todėl atsakovei nenuginčijus ieškovo nuosavybės teisių į sieną, laikytina, kad jis yra turto savininkas ir jo teisės privalo būti ginamos. Teismai be teisėto pagrindo atsisakė ginti konstitucinę ieškovo nuosavybės teisę; 3) apeliacinės instancijos teismas netinkamai vertino kadastro duomenų teisinę reikšmę, priešingai nepagrįstas išvados, kad ieškovas turi atskira tvarka ginčyti atsakovės dirbtuvių kadastro duomenis, neteisingai vertino patalpų plano teisinę reikšmę, nepagrįstai pripažindamas, kad planas yra nuosavybės teisių apimtį patvirtinantis dokumentas, tuo nukrypdamas nuo kasacinio teismo praktikos, suformuotos Lietuvos Aukščiausiojo teismo 2004 m. spalio 13 d. nutartyje civilinėje byloje Nr. 3K-3-545/2004; 4) apeliacinės instancijos teismas neišnagrinėjo apeliacinio skundo argumentų, neatliko ieškovo nurodomų įrodymų ir argumentų teisinio vertinimo, apsiribodamas tuo, kad atsakovės dirbtuvių plane yra pavaizduotos keturios sienos, ir to, pasak teismo, pakanka atsakovės teisėms į sieną konstatuoti. Apeliacinės instancijos teismo nutartis yra prieštaringa, nepakankamai motyvuota, nutartyje neatsakyta į esminius bylos faktinius ir teisinius aspektus. Kasacinis teismas yra išaiškinęs, kad tuo atveju, kai teismo sprendimo (nutarties) motyvai yra neišsamūs, šis pažeidimas gali būti pripažintas esminiu pagal CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punktą, jeigu sprendimo (nutarties) motyvuojamajame dalyje neatsakyta į pagrindinius (esminius) bylos faktinius ir teisinius aspektus ir dėl to byla galėjo būti išspręsta neteisingai (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2013 m. liepos 19 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-406/2013; 2015 m. gegužės 15 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-298-687/2015); 5) apeliacinės instancijos teismas netinkamai aiškino CPK 210 straipsnį, nurodė, kad apžiūros protokolai neprivalo būti surašyti raštu, vadovaudamasis CPK 168 straipsnio 1 dalimi. CPK 210 straipsnio 4 dalis yra speciali norma lyginant ją su CPK 168 straipsnio 1 dalimi, todėl nebuvo pagrindo taikyti bendrosios teisės normos.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, skundžiamo teismo procesinio sprendimo motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, vertina, kad kasaciniame skunde nekeliami teisės klausimų, atitinkančių CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentai nepagrindžia, kad teismai netinkamai aiškino ir taikė skunde nurodytas materialiosios ir proceso teisės normas ir kad tai galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo priėmimui (CPK 346 straipsnio

2 dalies 1 punktas). Kasacinio skundo argumentai taip pat nepagrindžia nukrypimo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos bei CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkte nurodyto kasacijos pagrindo egzistavimo.

Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu CPK 346 straipsnio ir 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti (CPK 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai).

Nepriėmus kasacinio skundo, grąžintinas už jį sumokėtas žyminis mokestis (CPK 350 straipsnio 4 dalis).

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais, 4 dalimi,

n u t a r i a :

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir grąžinti jį padavusiam asmeniui.

Grąžinti ieškovui A. K. (a. k. (duomenys neskelbtini) 109 (vieną šimtą devynis) Eur žyminio mokesčio, sumokėto 2023 m. rugpjūčio 21 d. akcinės bendrovės „Swedbank“ mokėjimo nurodymu Nr. 174.

Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai

Sigita Rudėnaitė

Gediminas Sagatys

Jūratė Varanauskaitė